

Sygn. akt II Ca 856/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2020 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2020 roku w Lublinie, na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) w L.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z (...)

przeciwko S. L.

o zapłatę kwoty 1149,44 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 17 stycznia 2019 roku, w sprawie VIII C 3023/17 upr

I. oddala apelację;

II. zasądza od S. L. na rzecz „(...)w L.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z (...) kwotę 140,20 zł (sto czterdzieści złotych dwadzieścia groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 856/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 lipca 2017 roku, wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 13 lipca 2017 roku, powód – (...)w L. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. wniósł o zasądzenie od pozwanego – S. L. kwoty 1149,44 z odsetkami ustawowymi od dnia 3 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych (k. 2-2v).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 11 marca 2015 roku strony zawarły umowę o zaprojektowanie, wybudowanie i dofinansowanie podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej posesji przy ulicy (...) w L.. Powód zobowiązał się do wybudowania na nieruchomości pozwanego, stanowiącej działkę nr (...), powyższego podłączenia i włączenia go do odgałęzienia sieci kanalizacyjnej zlokalizowanego na działce nr (...), której współwłaścicielem był między innymi pozwany. S. L. upoważnił powoda do wykonania w jego imieniu prac oraz zobowiązał się do uiszczenia kosztu projektu i budowy pomniejszonego o uzyskane dofinansowanie. Zakres i lokalizacja podłączenia zostały określone na załączniku graficznym stanowiącym załącznik do umowy. Zgodnie z § 4 ust. 1 i 2 umowy koszt wykonania podłączenia wynosił 320 zł brutto za metr podłączenia, przy czym pozwany był zobowiązany do zapłaty 180 zł za metr podłączenia. Z uwagi na to, że wykonano 4,8 metra podłączenia, pozwany został obciążony kwotą 1149,44 zł, obejmującą kwotę 864 zł za wykonane prace, kwotę 185 zł z tytułu opłaty za projekt oraz kwotę 100,44 zł opłaty stałej za podłączenie do sieci (k. 2-5v).

Powód wskazał, że w trakcie realizacji robót budowlanych dokonano na wniosek pozwanego zmiany trasy podłączenia polegającej na połączeniu w linii prostej istniejącego rurociągu odprowadzającego ścieki do szamba ze studnią (...) zlokalizowaną na działce nr (...). Z wykonanego obmiaru robót wynikało, że długość wybudowanego podłączenia wynosiła 4,8 m, w tym 3,4 m do szamba i 1,4 m przejście przez szambo. W dniu 9 kwietnia 2015 roku pozwany

potwierdził wykonanie podłączenia, podpisując protokół odbioru technicznego częściowego. Natomiast w dniu 11 maja 2015 roku długość wykonanego przyłącza została potwierdzona obmiarem wykonanym przez uprawnionego geodetę.

Powód wskazał, że w trakcie rozmów oraz korespondencji pozwany początkowo kwestionował koszt wykonania robót i długość podłączenia, twierdząc, że cena określona w umowie jest zawyżona oraz, że odcinek przejścia przez szambo nie powinien być wliczany do całkowitej długości. Następnie zmienił stanowisko i uznał, że koszty budowy podłączenia powinny zostać pokryte przez powoda. Wykonane podłączenie jest jednak zlokalizowane na działkach gruntu stanowiących współwłasność pozwanego. Zrealizowany zaś odcinek przewodu, łączący instalację kanalizacyjną w przedmiotowej nieruchomości z istniejącą siecią kanalizacyjną stanowi przyłącze, którego budowa, zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, powinna być sfinansowana przez osobę ubiegającą się o przyłączenie nieruchomości do sieci.

*

Nakazem zapłaty z dnia 22 sierpnia 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 1149,44 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 3 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 227 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (k. 32).

*

Od nakazu zapłaty z dnia 22 sierpnia 2017 roku sprzeciw wniósł S. L., zaskarżając nakaz w całości i podnosząc, że umowa z dnia 11 marca 2015 roku pozostaje w sprzeczności z art. 2 ust. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ze względu na to, że nakłada obowiązek pokrycia kosztów przyłącza kanalizacyjnego znajdującego się poza granicami nieruchomości stanowiącej jego własność, które w takim przypadku powinny zostać poniesione przez powoda (k. 37-40).

*

Wyrokiem z dnia 17 stycznia 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie:

I. zasądził od S. L. na rzecz (...) w L.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z (...) kwotę 905 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 3 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądził od S. L. na rzecz (...) w L.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z (...) kwotę 247,26 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (k. 169).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że S. L. z żoną M. L. są właścicielami nieruchomości położonej w L. przy ulicy (...), stanowiącej działkę nr (...), na której znajduje się budynek mieszkalny. Małżonkowie L. są także współwłaścicielami działki nr (...), wykorzystywanej jako droga dojazdowa do ich budynku mieszkalnego oraz do trzech innych zabudowanych nieruchomości.

Sąd Rejonowy ustalił, że w 2014 roku powód przeprowadził budowę sieci kanalizacji sanitarnej na ulicy (...) w L., która przebiegała między innymi przez działkę nr (...) do studzienki kanalizacyjnej położonej na powyższej nieruchomości. W tym czasie ścieki z budynku mieszkalnego pozwanego były odprowadzane do szamba usytuowanego na działce nr (...).

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 11 marca 2015 roku (...) w L. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. zawarło ze S. L. umowę o zaprojektowanie, wybudowanie i dofinansowanie budowy podłączenia. W § 1 umowy

strony wskazały, że umowa określa prawa i obowiązki stron związane z zaprojektowaniem i budową grawitacyjnego podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej budynku na nieruchomości przy ulicy (...) – działka nr (...).

W § 2 umowy pozwany oświadczył, że posiada tytuł prawny do zabudowanej nieruchomości wymienionej w § 1 oraz upoważnił powoda do wykonania w imieniu pozwanego podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej powyższego budynku i dysponowania działką nr (...) na cele budowlane związane z inwestycją. Pozwany wyraził też zgodę na: umiejscowienie podłączenia na swojej nieruchomości, wykonanie dokumentacji projektowej, wybudowanie podłączenia kanalizacji sanitarnej, uzyskanie w jego imieniu przez MPWiK wszelkich wymaganych prawem uzgodnień umożliwiających realizację inwestycji, wejście na nieruchomość inwestora w celu wykonania robót związanych z budową podłączenia w terminach uzgodnionych z wykonawcą. Pozwany zobowiązał się do opróżnienia i likwidacji szamba we własnym zakresie oraz do poniesienia taryfowej opłaty przyłączeniowej według stawki obowiązującej w MPWiK w dniu podpisania protokołu odbioru końcowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że w § 3 umowy powód zobowiązał się do wybudowania na nieruchomości inwestora podłączenia oraz włączenia go do miejskiej sieci kanalizacyjnej, a także do sprawowania w imieniu inwestora nadzoru technicznego w trakcie budowy podłączenia oraz odbioru końcowego i sporządzenia na tę okoliczność protokołu przy udziale inwestora.

W § 4 umowy wskazano, że koszt zaprojektowania podłączenia wynosi 185 zł brutto, natomiast koszt budowy 1 metra bieżącego ustala się ryczałtowo na kwotę 320 zł brutto, przy czym jednostkowy koszt budowy podłączenia do pokrycia przez inwestora stanowi kwotę 180 zł brutto za metr bieżący podłączenia, dofinansowanie do budowy podłączenia wynosi 140 zł brutto za metr bieżący podłączenia, zaś wstępny koszt budowy wynosi 558 zł.

Sąd Rejonowy wskazał, że z § 5 umowy wynikało, że pozwany zobowiązał się do pokrycia kosztów zaprojektowania i budowy podłączenia po jego wybudowaniu, podpisaniu protokołu odbioru końcowego i wystawieniu faktury, jednorazowo w terminie 30 dni od daty wystawienia faktury. Ustalono także, że końcowe rozliczenie, dokonane w oparciu o stawki wymienione w § 4, zostanie ustalone na podstawie długości wynikającej z protokołu odbioru końcowego, który stanowić będzie również podstawę do wystawienia faktury.

Sąd Rejonowy wskazał, że, zgodnie z § 6 umowy, koszty związane z budową podłączenia w wysokości 140 zł brutto za metr bieżący podłączenia stanowić będą dofinansowanie z programu „Przyłącz się do nas”.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 9 kwietnia 2015 roku został sporządzony protokół odbioru technicznego częściowego podłączenia do kanalizacji sanitarnej, z którego wynikało, że (długość) wykonanego podłączenia wynosi 4,8 m. Powyższy protokół został podpisany przez S. L..

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 11 maja 2015 roku została wykonana przez geodetę T. K. inwentaryzacja geodezyjna przyłącza kanalizacji sanitarnej, określająca długość przyłącza również na 4,8 m.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany odmówił złożenia podpisu na przedstawionym mu projekcie odbioru końcowego, kwestionując długość wykonanego przyłącza.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 29 października 2015 roku powód sporządził protokół odbioru technicznego końcowego podłączenia kanalizacji sanitarnej. Pozwany nie był obecny przy jego sporządzaniu. Nie został również powiadomiony o terminie wykonania tej czynności.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 2 listopada 2015 roku powód wystawił fakturę Vat nr (...) na łączną kwotę 1821,44 zł, wskazując, iż koszt wykonania podłączenia wraz z usługą geodezyjną wynosił 1536 zł, opłata za przyłączenie do sieci kanalizacyjnej stanowiła kwotę 100,44 zł, opłata za wykonanie projektu przyłącza kanalizacyjnego 185 zł, zaś kwota do zapłaty przez pozwanego, przy uwzględnieniu dofinansowania w wysokości 672 zł, wynosiła 1149,44 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że w piśmie z dnia 8 lutego 2016 roku powód wezwał S. L. do zapłaty kwoty 1149,44 zł w terminie 7 dni, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Sąd Rejonowy wskazał dowody, na podstawie których dokonał ustaleń faktycznych, oraz przedstawił stanowisko w zakresie oceny dowodów.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 2 pkt 5 i 7 oraz art. 15 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72, poz. 747 ze zm.).

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że definicja przyłącza kanalizacyjnego została poddana analizie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2007 roku, III CZP 79/07 (OSNC 2008, nr 10, poz. 111), w której to Sąd Najwyższy wskazał, że przyłączem kanalizacyjnym jest „odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej”.

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że mimo takiej wykładni pojęcia przyłącza, gdzie oczywiste jest, że przyłączy to odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, zakres tego pojęcia nadal wzbudza wątpliwości. Literalne brzmienie art. 2 pkt 5 nie pozwala stwierdzić w sposób jednoznaczny, czy za przyłączy uznaje się odcinek przewodu między studzienką (granicą nieruchomości) a budynkiem, czy też między studzienką (granicą nieruchomości) a siecią kanalizacyjną.

Sąd Rejonowy wskazał, że w uzasadnieniu powołanej uchwały Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na nowelizację art. 2 pkt 5 wprowadzoną ustawą zmieniającą z 2005 roku, w wyniku której dotychczasowe sformułowanie „od granicy nieruchomości” zastąpiono sformulowaniem „do granicy nieruchomości”. W wyniku nowelizacji przyłączy jest rozumiane jako odcinek przewodu w granicach nieruchomości. Nowelizacja potwierdziła dotychczasowe stanowisko Ministra Infrastruktury, że przyłączem jest tylko odcinek przewodu w granicach nieruchomości podmiotu przyłączanego. Sąd Najwyższy wskazał także, że właściwa jest interpretacja, zgodnie z którą, w razie braku studzienki, przyłączem kanalizacyjnym w rozumieniu art. 2 pkt 5 jest odcinek przewodu między granicą nieruchomości gruntowej a budynkiem podmiotu przyłączanego.

Sąd Rejonowy wskazał, że w uchwale z dnia 22 czerwca 2017 roku, III SZP 2/16 (Biul. SN 2017 nr 6) Sąd Najwyższy przyjął, że przyłączem kanalizacyjnym w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków jest przewód łączący wewnętrzną instalację kanalizacyjną zakończoną studzienką w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, na odcinku od studzienki do sieci kanalizacyjnej.

W uzasadnieniu uchwały podniesiono, że językowa wykładnia powołanego przepisu skłania do przyjęcia tezy, że sformułowanie w nim tylko dwa warianty przyłącza kanalizacyjnego, przy czym zastosowanie każdego z nich zostało uzależnione od kwestii techniczno-faktycznej, jaką jest istnienie studzienki na nieruchomości wymagającej podłączenia do sieci. Na taki sposób rozumienia powołanego przepisu wskazuje w szczególności użyty w nim zwrot „a w przypadku jej braku”, z którym ustawodawca wiąże wyznaczenie końca przyłącza na granicy nieruchomości, odnosząc go jednak wyłącznie do sytuacji, gdy studzienki nie ma. Jeżeli zaś między instalacją kanalizacyjną w budynku a siecią kanalizacyjną jest studzienka, to do wyznaczenia granic przyłącza stosuje się tylko ten fragment art. 2 pkt 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu, który brzmi następująco: „odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku”.

Sąd Rejonowy wskazał, że podziela pogląd wyrażony w powyższej uchwale i podkreślił, że przed wykonaniem umowy z dnia 11 marca 2015 roku istniejąca sieć kanalizacyjna przebiegała przez działkę nr (...) i jej zakończenie stanowiła studzienka kanalizacyjna, do której faktycznie zostało doprowadzone podłączenie. Budynek mieszkalny pozwanego był natomiast w całości usytuowany na działce nr (...), przy czym szambo, do którego wcześniej odprowadzano ścieki, znajdowało się już na działce nr (...), której pozwany był jednym ze współwłaścicieli.

W tej sytuacji Sąd Rejonowy uznał za sporne przyłącze kanalizacyjne odcinek od zewnętrznej krawędzi studzienki kanalizacyjnej do miejsca jego podłączenia do istniejącej sieci kanalizacyjnej prowadzącej do budynku mieszkalnego pozwanego. Wprawdzie przyłącze to w całości przebiegało przez działkę nr (...), zaś art. 2 ust. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę wskazywał, iż długość przyłącza wyznacza studzienka kanalizacyjna lub granice nieruchomości w przypadku braku studzienki, jednakże fakt, iż działka nr (...) stanowiła współwłasność S. L., nie pozwalała na przyjęcie, że postanowienia umowy z dnia 11 marca 2015 roku pozostawały w sprzeczności z uregulowaniami zawartymi w powołanej ustawie. Skoro pozwanemu przysługuje tytuł prawny do nieruchomości, na której wykonano podłączenie, to w ocenie Sądu punktem końcowym przyłącza powinna być studzienka kanalizacyjna, która była położona w bliższej odległości w stosunku do budynku mieszkalnego niż granica działki nr (...).

Sąd Rejonowy uznał za bezzasadne twierdzenia pozwanego, że umowa z dnia 11 marca 2015 roku nakładająca na niego obowiązek ponoszenia kosztów tak wykonanego podłączenia pozostawała w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa i tym samym była w tym zakresie nieważna.

Sąd Rejonowy uznał, że na uwzględnienie zasługują natomiast zarzuty pozwanego dotyczące zawyżenia długości podłączenia przyjętej do ustalania kosztów jego budowy. Z art. 2 pkt 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków wyraźnie bowiem wynika, że przyłącze obejmuje odcinek za pierwszą studzienką kanalizacyjną, patrząc w stronę budynku, a nie zaś od środka takiej studzienki. W konsekwencji nie może stanowić ustaleń w tym przedmiocie inwentaryzacja geodezyjna wykonanych prac, gdyż ustalona w niej długość odcinka była mierzona od środka studzienki. Wobec tego, że pozwany przyznał, iż długość odcinka łączącego jego sieć kanalizacyjną wraz z przejściem przez szambo wynosiła 1,4 m, zaś podłączenie od szamba do początku studzienki wynosiło maksymalnie 2,6 m, sąd uznał, iż zgodne twierdzenia stron pozwalają na ustalenie długości przyłącza na 4 m.

Sąd uznał za zasadne roszczenie o zasądzenie kwoty 720 zł, odpowiadającej iloczynowi kwoty 180 zł brutto oraz faktycznej długości podłączenia, a także kwoty 185 zł z tytułu wykonania projektu podłączenia, której obowiązek zapłaty przez pozwanego został wyraźnie określony w umowie z dnia 11 marca 2015 roku. Powyższej oceny nie zmienia również fakt, że według pozwanego wysokość ustalonych kosztów znacznie przekraczała ceny rynkowe. Obowiązek poniesienia kosztów odpowiadających długości wykonanego przyłącza oraz kwoty 180 zł został ustalony w umowie łączącej strony i ich wysokość miała charakter ryczałtowy.

Sąd Rejonowy uznał, że nie jest możliwe uwzględnienie powództwa co do kwoty 100,44 zł z tytułu podłączenia do sieci. Pomimo tego, że § 2 pkt 5 umowy nakładał na pozwanego obowiązek poniesienia taryfowej opłaty przyłączeniowej według stawki obowiązującej u powoda, powód nie przedstawił wspomnianej taryfy ani też w żaden inny sposób nie wykazał wysokości ustalonej kwoty.

Sąd Rejonowy uznał za uzasadnione żądanie zapłaty odsetek ustawowych od kwoty 905 zł za okres od dnia 3 grudnia 2015 roku. Zapłata kosztów budowy powinna nastąpić w ciągu 30 dni od wystawienia faktury, to jest do dnia 2 grudnia 2015 roku. Od dnia następnego pozwany pozostawał zatem w opóźnieniu w spełnieniu świadczenia w rozumieniu art. 481 § 1 k.c. i od tej daty powód był uprawniony do domagania się odsetek ustawowych za opóźnienie.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd Rejonowy przytoczył przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c.

*

Od wyroku z dnia 17 stycznia 2019 roku apelację wniósł S. L., zaskarżając wyrok faktycznie w części obejmującej rozstrzygnięcia zawarte w punktach I i III.

Powód zarzucił „błąd w ustaleniach faktycznych – materiał dowodowy nie został prawidłowo przeanalizowany, który miał wpływ na treść orzeczenia”.

Powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

÷

W odpowiedzi na apelację(...) w L.” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z (...), reprezentowana przez pełnomocnika, wniosła o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego (k. 202-204)

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego jest oczywiście bezzasadna i w związku z tym podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Na wstępie należy wskazać, że do rozpoznania apelacji miały zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1469).

Przepis art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019 roku stanowi, że do rozpoznania środków odwoławczych wniesionych i nierozpoznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

÷

Odnosząc się do zarzutów apelacji należy wskazać, że Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji oraz dokonaną przez ten Sąd ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Co więcej, uważna analiza treści apelacji pozwala na postawienie tezy, że pozwany w rzeczywistości nie kwestionuje ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd pierwszej instancji ani też dokonanej przez ten Sąd oceny dowodów.

Pozwany wprawdzie podnosił w apelacji w dalszym ciągu zarzuty dotyczące długości wykonanego przez powoda odcinka sieci kanalizacyjnej w wykonaniu umowy z dnia 11 marca 2015 roku, jednak kwestia ta jest bezprzedmiotowa z punktu widzenia rozpoznania apelacji, ponieważ Sąd Rejonowy podzielił twierdzenia pozwanego co do długości tego odcinka i adekwatnie do tego dokonał ustaleń w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Oczywiście bezzasadny jest zarzut, że materiał dowodowy nie został prawidłowo przeanalizowany. Jak się wydaje, pozwany kwestionuje prawidłowość oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd Rejonowy, a więc prawidłowość zastosowania przepisu art. 233 § 1 k.p.c.

Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może polegać na błędnym uznaniu, że przeprowadzony w sprawie dowód ma moc dowodową i jest wiarygodny, albo że nie ma mocy dowodowej lub nie jest wiarygodny. Skuteczność zarzutu apelacji naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wymaga spełnienia dwóch przesłanek:

1. Prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wymaga wskazania dowodu (dowodów), do którego zarzut ten się odnosi¹.

Ogólne zatem stwierdzenie, że doszło do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, nie spełnia wymagań sformułowania zarzutu naruszenia ściśle określonego przepisu prawa, w tym wypadku przepisu prawa procesowego². Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może sprowadzić się do zarzutu, że sąd przy ocenie wiarygodności i mocy dowodowej określonych dowodów przekroczył granice swobodnej oceny, dokonując oceny dowolnej, sprzecznej z wymaganiami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia. Rzeczą strony, która zgłasza taki zarzut, jest wykazanie, że przy ocenie wiarygodności i mocy dowodowej konkretnego dowodu, na podstawie którego sąd dokonał ustalenia faktycznego, przekroczone granice swobodnej oceny dowodów, a nadto iż miało to istotny wpływ na wynik sprawy.

2. Postawienie zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego, opartej na własnej ocenie materiału dowodowego, wersji zdarzeń. Konieczne jest natomiast, przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi, wykazywanie, że wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wynik sprawy³.

Jeżeli sąd odwoławczy stwierdzi, że z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i nie może być uznana za nietrafną, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Ocena dowodów przeprowadzona przez sąd może być natomiast skutecznie podważona, jako nieodpowiadająca wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. tak zwanej zasadzie swobodnej oceny dowodów, tylko w przypadku, gdy sąd wyprowadza z zgromadzonego materiału dowodowego wnioski sprzeczne z zasadami logiki lub zasadami doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych. Uprawnienie sądu drugiej instancji do dokonania odmiennych ustaleń bez ponowienia dowodów z zeznań świadków, czy też z przesłuchania stron, jest dopuszczalne i uzasadnione, ale w szczególności wówczas, gdy dowody te mają jednoznaczną wymowę, a ocena sądu pierwszej instancji jest oczywiście błędna. Same, nawet poważne, wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska⁴.

Skarżący nie przytoczył w apelacji ani dowodów, których dotyczy zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, ani też nie wskazał, jakie kryteria oceny tych dowodów zostały naruszone. Apelacja pozwanego nie zawiera w ogóle wskazania, w czym miałyby się wyrażać wadliwa ocena zebranego materiału dowodowego i w ogóle nie odnosi się do oceny dowodów przedstawionej przez Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Pozwany nie wskazuje nawet, jakim dowodom Sąd pierwszej instancji powinien jego zdaniem dać wiarę, a jakim odmówić wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnia to uznanie zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. za nieuzasadniony.

÷

Prawidłowa jest ocena prawna ustalonego stanu faktycznego dokonana przez Sąd Rejonowy. Przede wszystkim brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że umowa z dnia 11 marca 2015 roku jest nieważna.

Przepis art. 58 § 1 k.c. stanowi, że czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

Przepis art. 58 § 2 k.c. stanowi, że nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

O sprzeczności z ustawą, jako przyczynie nieważności czynności prawnej, można mówić tylko wówczas, gdy czynność ta jest sprzeczna z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy nie zachodzi tego rodzaju sytuacja. Umowa z dnia 11 marca 2015 roku nie jest ani sprzeczna z prawem ani z zasadami współżycia społecznego.

Pozwany całkowicie pomija fakt, że jest jednym z czterech współwłaścicieli nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...), przez którą przebiegał fragment wykonanej przez powoda instalacji kanalizacyjnej na podstawie umowy z dnia 11 marca 2015 roku. Nieruchomość oznaczona jako działka numer (...) sąsiaduje z działką numer (...), tworząc z nią całość pod względem funkcjonalnym.

Niezależnie od tego czy odcinek sieci kanalizacyjnej objęty umową z dnia 11 marca 2015 roku zakwalifikujemy jako przyłącze w znaczeniu określonym przez ustawę z dnia 7 czerwca 2001 roku, czy też uznamy, że nie jest to przyłącze, lecz w rzeczywistości odcinek za przyłączem, gdyż sieć kanalizacyjna poprowadzona była już przed zawarciem umowy

z dnia 11 marca 2015 roku w granicach nieruchomości stanowiącej współwłasność pozwanego, a mianowicie od ulicy (...) do istniejącej na działce numer (...) studzienki kanalizacyjnej (...), to koszt wykonania prac objętych umową z dnia 11 marca 2015 roku spoczywał na pozwanym i to nie tylko dlatego, że strony zawarły umowę wskazanej treści.

Z przytoczonego przez Sąd Rejonowy orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że przyłączem jest zawsze odcinek sieci kanalizacyjnej w granicach nieruchomości osoby ubiegającej się o przyłączenie nieruchomości do sieci.

Zgodnie z przepisem art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, realizację budowy przyłączy do sieci oraz studni wodomierzowej, pomieszczenia przewidzianego do lokalizacji wodomierza głównego i urządzenia pomiarowego zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci.

Skoro koszt budowy przyłącza do sieci ponosi osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci, to tym bardziej osoba taka nie może wymagać od przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego wykonania na koszt tego przedsiębiorstwa takiego odcinka sieci kanalizacyjnej w granicach nieruchomości zamawiającego, które nie stanowi przyłącza.

Pozwany zobowiązany był zatem ponieść koszt przeprowadzenia budowy odcinka sieci kanalizacyjnej wskazanej w umowie z dnia 11 marca 2005 roku i to niezależnie od tego czy odcinek ten stanowił przyłącze w znaczeniu prawnym, czy też nie. Budowa prowadzona była bowiem w granicach nieruchomości, której współwłaścicielem był pozwany. Powód nie miał prawnego obowiązku ponoszenia kosztów tej budowy.

Należy również zwrócić uwagę, że w toku wykonywania prac uległ zmianie przebieg odcinka sieci kanalizacyjnej. Zmiana ta nie była wynikiem samowoli którejkolwiek ze stron, w szczególności wykonawcy, lecz wynikała z ustnych uzgodnień stron przy wykonywaniu prac. Strony zgodnie określiły optymalny dla pozwanego przebieg odcinka sieci kanalizacyjnej, to jest przy wykorzystaniu szamba istniejącego na działce numer (...).

Bezprzedmiotowe są zarzuty dotyczące wysokości umówionego wynagrodzenia. Wynika ono z zawartej przez pozwanego umowy, która jest ważna i skuteczna. Pozwany przez ponad pięć lat nie wykonał umowy z dnia 11 marca 2015 roku i nie uiszczył umówionego wynagrodzenia, pomimo że miał taką możliwość.

*

Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od S. L. na rzecz(...)w L.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z (...) kwotę 140,20 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

W związku z tym, że apelacja pozwanego została oddalona w całości, pozwany jest stroną przegrywającą sprawę w całości w postępowaniu odwoławczym. Pozwany powinien zatem zwrócić powodowi koszty powoda w postępowaniu odwoławczym. Koszty te obejmują:

a) wynagrodzenie pełnomocnika procesowego – 135 zł, ustalone według stawki minimalnej na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265 – tekst jednolity),

b) opłatę pocztową za przesłanie do Sądu Okręgowego w Lublinie przesyłki poleconej zawierającej wniosek o doręczenie uzasadnienia wyroku – 5,20 zł (k. 170).

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

1 Wyrok SN z dnia 28 kwietnia 2004 roku, V CK 398/03, Lex nr 174215; wyrok SN z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 237/00, Lex nr 52528; wyrok SN z dnia 5 lipca 2000 roku, I CKN 291/00, Lex nr 303349; wyrok SN z dnia 25 listopada 2003 roku, II CK 293/02, Lex nr 151622.

2 Wyrok SN z dnia 24 czerwca 2008 roku, I PK 295/07, Lex nr 496401.

3 Wyrok SN z dnia 16 grudnia 2005 roku, III CK 314/05, Lex nr 172176; wyrok SN z dnia 18 czerwca 2004 roku, II CK 369/03, Lex nr 174131; wyrok SN z dnia 15 kwietnia 2004 roku, IV CK 274/03, Lex nr 164852; wyrok SN z dnia 25 listopada 2003 roku, II CK 293/02, Lex nr 151622; wyrok SN z dnia 23 stycznia 2003 roku, II CKN 1335/00, Lex nr 439181; wyrok SN z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, Lex nr 80273; postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 970/00, Lex nr 52753; wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2001 roku, II CKN 588/99, Lex nr 52347; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008 roku, I ACa 180/08, Lex nr 468598, OSA 2009/6/55; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 maja 2008 roku, I ACa 953/07, Lex nr 466440; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 lipca 2008 roku, VI ACa 306/08, Lex nr 504047; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 maja 2008 roku, I ACa 328/08 Lex nr 466423; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 2008 roku, I ACa 205/08, Lex nr 465086; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 stycznia 2008 roku, I ACa 1040/07, Lex nr 466431; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 lutego 2007 roku, I ACa 1053/06, Lex nr 298433; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2006 roku, I ACa 1303/05, Lex nr 214251; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 stycznia 2006 roku, I ACa 1609/05, Lex nr 189371.

4 Wyrok SN z dnia 21 października 2005 roku, III CK 73/05, Lex nr 187032.